

at en saadan Beregningsmaade er fordelagtig for Afgiftsyderne, idet man derved faar de lave Priser i Halvfemserne med. Da Tiendeloven i sin Tid blev givet, tog man, som jeg før nævned, kun en Periode af 10 Aar. Men den Gang var rigtignok en saadan Beregningsmaade fordelagtig for Afgiftsyderne; thi da var Forholdet det, at naar man kun gik 10 Aar tilbage, kom man til at beregne væsentligt paa Basis af de lave Kapitelstakster i Halvfemserne, medens man, hvis man var gaaet 24 Aar tilbage, havde faaet de betydeligt højere Priser i Firserne med, saaledes at Yderne var kommet til at betale ikke lidt mere. Man vil formodentlig indvende imod mig, at den Lov, vi vedtog for et Par Aar siden, om Afløsning af Statens Jordebogsafgifter, Loven af 29. April 1913, opstillede en Beregningsmaade, som meget nær falder sammen med den, der opstilles i det foreliggende Lovforslag. Men dertil vil jeg sige, at det, der i Loven af 29. April 1913 var Tale om, var Statens Afgifter, og det følger af sig selv, at Staten er berettiget til at gøre med sine Afgifter, hvad den vil. Det gjorde den ogsaa, man lod dem afløse og gjorde det saaledes, at det faktisk blev en meget betydelig Gave til de paagældende Afgiftsydere. Det kan Staten gøre, og det er jo saa, at Staten i de senere Aar har saa overmaade godt Raad. Saaledes som den højtærede Finansminister havde Lejlighed til at udvikle i en anden Sammenhæng forleden Dag her i Tinget, er Forholdet det i de senere Aar, at det ene Krav stadig afføder det andet, og det synes næsten saa, at jo mere man giver, desto mere synes man at have Raad til. Men det forekommer mig klart, at en saadan Betragtning, som Staten kan opstille for sit eget Vedkommende, hvis den finder det rigtigt og forsvarligt, bør man ikke paatvinge de private Borgere; thi for deres hele Økonomi vil den Slags Betragtninger være højtfordærlige.

Der er altsaa her Tale om et meget betydeligt Indgreb i bestaaende, ganske private Rettigheder, og det er klart, at et saadant Indgreb kun bør finde Sted, naar ganske afgørende Grunde kan anføres derfor. Jeg skal her straks nævne, at vi ganske vist i den seneste Tid har vedtaget adskillige Love, som paa forskellig Vis berører privates Ret, nemlig de Love, som er affødte af Krigssituationen. Men dette har aldeles intet at gøre med det foreliggende Lovforslag. Denne Lov er nemlig ikke en Krigslov. Den skal ikke blot gælde, saa længe Krigssituationen varer,

men den skal gælde langt ud i Fremtiden. Den skal gælde mange, mange Aar efter, at Krigen er forbi.

Man har dernæst fremhævet, at man ønskede ved Lovforslaget at gøre en Ende paa en trykkende, ja vel næsten ydmygende personlig Afhængighed, hvori Afgiftsyderen kunde komme til at staa til Afgiftsyderen. Jeg kan aldeles ikke se det berettigede i en saadan Betragtning. Det, her er Tale om, er et rent økonomisk Mellemværende, et Forhold af ganske samme Art som det, der bestaar mellem den Mand, der har en Prioritet i sin Ejendom, og hans Kreditor, som ejer denne Prioritet: den ene skal betale, den anden modtage, i Overensstemmelse med Loven og i Overensstemmelse med Overenskomst. Men noget som helst Afhængighedsforhold i personlig Retning er der slet ikke Tale om. Jeg skulde ogsaa meget tvivle paa, at denne Betragtning var kommet frem, dersom Priserne var gaaet den modsatte Vej. Dersom Priserne var gaaet ned i Stedet for op, saaledes at Afgiftsyderne ikke havde nogen økonomisk Fordel af at faa en Afløsning i Gang, men tværtimod skulde betale for at blive frigjort for dette trykkende, ydmygende Afhængighedsforhold, saa vilde man slet ikke have hørt Tale om Afløsning. Jeg tvivler ikke paa, at saa vilde Afgiftsyderne med Glæde have fundet sig i det paagældende Forhold.

Man har ogsaa indvendt, at i sin Tid, da Afgiften blev paalagt, vil der, ofte i alt Fald, være gjort Uret mod Afgiftsyderne, som har faaet Afgiften paalagt; det vil være Afgiftsyderne, som den Gang har haft fat i den tunge Ende, som man siger. Jeg skal dertil for det første sige, at det nu er noget sent at oprette en saadan Uret. Forholdet er nemlig det, at de oprindelige Salg har fundet Sted for mange, mange Aar siden, og Forholdet vilde da blive det, at det var Per, som havde lidt Uret, og nu var det Povel, man gav Opregnsning. Men jeg tror ikke, der paa nogen Maade er sket nogen Uret ved Afgiftens Paalæggelse. Forholdet er det, at her er Tale om en gensidig Overenskomst, hvor hver har kunnet varetage og naturligvis ogsaa har varetaget sine økonomiske Interesser. Men i stort Omfang er det sikkert endog saa saaledes, at de paagældende Salg har fundet Sted saaledes, at netop Afgiftsyderens Interesse er blevet meget stærkt varetaget. Jeg skal her tillade mig at henvise til den Lov, jeg før nævned, Loven af 24. April 1860. Enhver, der læser denne Lov igennem, vil se, at det